

חדשות מהחזית

קרב חדשה

יום ניקנור

וקבע איתו פגישה. יהודה ואחיו קיבלו את ההזמנה והגיעו לפגישה. ברגע האחרון זיהה יהודה המכבי את המארב וברח. ניקנור נערך לקרב עם צבאו של יהודה, שפרץ בכפר שלמה.

בקרב זה נוצח הצבא הסלאוקי ונסוג למצודת החקרא שבירושלים.

ניצחונו של יהודה הבהיר לניקנור כי המרחב שמצפון לירושלים נתון לשליטתו של יהודה וכי הוא נתון בסכנת מצור. ניקנור איים על הכהנים בהחרבת המקדש. ניקנור התכוון לקחת את בית המקדש כבן ערובה. האיום נועד למנוע מהחשמונאים מלהסתער על ירושלים ולנסות לכבוש אותה. והסכנה אכן מנעה מיהודה להטיל מצור על מצודת החקרא, ולהמתין לרגע שניקנור יצא מהעיר.

בשלב מסוים, נשלחה תגבורת מאנטיוכיה לכוחות הסלאוקים בירושלים. ניקנור שחש מהתקפה של יהודה על תגבורת זו, שעלתה במעלה בית חורון המפותל והתלול, יצא מירושלים וקידם את התגבורת ללוותה ולהנחותה לירושלים. יהודה נמנע מלתקוף את הצבא הסלאוקי במעלה בית חורון. הוא המתין להם כאשר הם חזרו לחדשה באזור גבעון.

דבר זה העיד על ביטחונו ביכולותיו ובכוחו המספרי, ואולי מפני שהיה מצויד כראוי ולא חשש לתקוף את הסלאוקים בגזרה מישורית.

דמטריוס, שנודע כמלך תקיף השואף לחולל סדר בממלכתו, נעתר לטענותיה של משלחת הכהן הגדול אלקימוס והמתיוונים, שטענה כי יהודה המכבי מטריד ומסכן את המתיוונים ואת תומכי המלך. בתגובה, מינה דמטריוס את ניקנור למושל יהודה ושיגר לאזור את המצביא בקכידס, כשהמטרה הייתה לחזק את הנהגתו של אלקימוס בקרב היהודים.

בואם של ניקנור ובקכידס ליהודה ועימם אלקימוס וכניסתם לירושלים חוללו מפנה דרמטי באירועים. בפעם הראשונה התפלג המחנה של מתתיהו לשתי קבוצות: הסופרים והחסידיים תמכו באלקימוס, הן משום שהשתייך לבית כהונה מקובל ורשמי, והן משום שהיהודים זכו לאוטונומיה דתית ומדינית והגיעו להישגים נאים. על כן הם סברו שאין טעם להמשיך במרד. לעומתם תמכו המכבים בכהונה ממשפחת צדוק בלבד, ופקפקו בכוונותיהם של בקכידס, ניקנור ובעיקר אלקימוס.

יהודה ואנשיו עזבו את ירושלים והתכוונו לבאות. אלקימוס, שבטח בסיוע הסלאוקי, החל לפגוע במתנגדיו, ובעיקר בתומכי יהודה המכבי. צעד זה גרם להתלקחות דמים בין שני המחנות. אלקימוס פנה לדמטריוס בבקשת עזרה וזה האחרון הורה לניקנור להתערב ולהפעיל את צבאו נגד המורדים.

ניקנור הגיע עם צבאו לירושלים, אך במקום לצאת למלחמה, ניסה בתחילה להערים על יהודה המכבי

מהלך הקרב

הכוחות הסלאוקים הנמלטים עשו דרכם לכיוון גזר שהיה מבצר סלאוקי, כשלושים ק"מ ממורד בית חורון. צבא יהודה שדלק אחריהם הסב להם אבדות קשות, "ויצאו מכל כפרי יהודה מסביב ויכתרו אותם (את הסלאוקים הנסים) ויפנו אלה נוכח אלה ויפלו כולם בחרב ולא נשאר בהם עד אחד".

עם חזרתו של ניקנור לירושלים, תקף אותו יהודה המכבי ליד חדשה מכיוון דרום, והפתיע אותו כיוון שניקנור ציפה להתקפה מצפון. ניקנור, שפרץ בראש צבאו, נהרג בקרב. לאחר מותו של ניקנור נפל המורל בקרב הצבא הסלאוקי, והוא החל לסגת בבהלה תוך שהוא משליך את ציודו.

תוצאות הקרב

יום מפתו של צבא ניקנור הונצח כחג לדורות בשם "יום ניקנור".

כתוצאה מקרב זה ירושלים שוחררה סופית משיעבוד לסורים [סילאוקים].

תודה שהייתם עמנו * לכו לחגוג!